

افراد و حقوق و تکالیف آنها

بطوری که خوانندگان اطلاع دارند استاد ارسالان خلعبرى وکیل محترم و دانشمند دادگستری درکنگره بین المللی بلکرا د بنمایندگی قانون و کلاى دادگستری شرکت فرموده اند و نظرات ایشان مورد توجه اعضای کنگره واقع شده کما اینکه دو پیشنهاد ایشان مورد تصویب واقع گردید اینک گزارشی را که بکانون و کلاى دادگستری ارسال داشته اند برای مزید استفاده خوانندگان در اینجا بچاپ میرسد:

جناب آقای جلالی نائینی رئیس محترم کانون و کلاى دادگستری

باستحضار خاطر شریف میرسانم؛ با وصول مرقومه شریف شماره ۲۸۸۸ مورخ ۵۰/۴/۲۳ راجع بکنگره سازمان بین المللی صلح از طریق قانون که قرار بود از ۱۹ ژوئیه ۱۹۷۱ در شهر بلکرا د (یوگوسلاوی) منعقد شود همانطور که منظور جناب عالی بود ارادتمند چون عازم بلکرا د جهت شرکت درکنگره مزبور بودم با نهایت میل نمایندگی جناب عالی را هم قبول و همان روز و رودبه بلکرا د ضمن معرفی خود را بنمایندگی جناب عالی (رئیس کانون و کلاى دادگستری ایران) هم معرفی نمودم و کانون و کلاى دادگستری ایران هم جزء شرکت کنندگان درکنگره منظور گردید و علامت نمایندگی کانون و کلاى دادگستری ایران را

هم بسینه خود طبق معمول کنگره الصاق کردم و بسیار خوشحالم که مقصود جناب عالی اجراء و عملی گردید .

ضمناً مقتضی میدانم گزارش مختصری از کنگره مزبور باستحضار جناب عالی برسانم .

شرکت کنندگان : کنگره امسال بسیار با شکوه و با اهمیت بود زیرا قریب چهار هزار نفر از حقوق دانان عالم از قضات و وکلاء و استادان در آن شرکت نموده بودند و بزرگترین کنگره از حقوق دانان تا آن زمان بود که با چنین جمعیتی تشکیل می یافت . از این عده یکصد نفر از وزراء دادگستری کشورها بودند مجمع جهانی قضات هم در ضمن این کنگره تشکیل گردید . محل انعقاد کنگره هتل یوگوسلاوی بود .

از کشور شاهنشاهی ایران اشخاص ذیل شرکت نمودند :

- بانو دکتر مهرانگیز منوچهریان سناتور و وکیل دادگستری .
- آقای دکتر گنجی رئیس سابق دانشکده حقوق .
- آقای حسینی نژاد مستشار دادگاه استان مرکز .
- آقای محمود منصور نراقی وکیل دادگستری .
- ارسلان خلعت بری وکیل دادگستری .

موضوعات : در این کنگره مباحث حقوقی جالب توجهی جزء بر نامه بود

که هر يك در سالن مخصوص مورد بحث واقع میشود که از اینقرار است :

- ۱- تقویت سازمان ملل متحد و محاکم بین المللی ۲- قانون و محیط زندگی
 - ۳- اکتشاف و بهره برداری منابع زیر سطح اقیانوس ها ۴- توسعه و رشد ملت ها
 - ۵- ارتباطات و حمل و نقل ۶- سرمایه گذاری و خرید و فروش در کشورهای
 - سوسیالیست ۷- فرد و حقوق و تکالیف آن ۸- معاضدت و کمک های قضائی ۹- حقوق-
 - دانان و مسائل شهری ۱۰- حق خلوت ۱۱- حق حرکت و سفر ۱۲- يك محاکمه
- بین المللی نمونه .

برای هر يك از مباحث فوق هیئتی قبلاً تعیین شده بود و اشخاصی که عضو

آن هیئت ها بودند مقالاتی راجع بموضوعی که مربوط بمباحث جزء بر نامه کنفرانس بود نوشته بودند و هر يك يك ربع ساعت در اطراف آن توضیح میدادند . در هیئت مربوط ببحث فرد و حقوق و تکالیف آن آقای دکتر گنجی شرکت داشت و راجع ببحث فوق در زمینه مقاله ای که تهیه نموده بود بحث نمود .

آقای محمود منصور نراقی در هیئت مربوط ببحث (سرمایه گذاری و خرید و فروش در کشورهای سوسیالیست) شرکت داشت و در مدت مقرر یک ربع راجع بمقاله خود در موضوع (رویه داوری بین مؤسسات تحت کنترل دولت و شرکت های خارجی) توضیحات داد که جالب بود و چون توضیحاتش ناتمام ماند مخبر هیئت بحضار توصیه نمود که از جهت جالب بودن مقاله آنرا حتماً مطالعه کنند .

اینجانب در سه بحث از فرصت استفاده و طبق مقرر پنج دقیقه در مباحث ذیل صحبت نمودم :

۱- توسعه کشورهای و قانون ۲- فرد و حقوق و تکالیف آن ۳- سرمایه گذاری در کشورهای سوسیالیست .

در مورد توسعه کشورهای و قانون دو پیشنهاد اینجانب مورد توجه واقع شد و در جلسه عمومی روز آخر کنفرانس جزء گزارش جلسات مباحث بعنوان پیشنهاد نماینده از ایران با اطلاع حاضرین رسید .

خلاصه دو پیشنهاد اینجانب در ضمن بحثی که راجع بسرمایه گذاری خارجی در کشورهای توسعه نیافته و یا در حال توسعه کردم از این قرار بود :

۱- چون کشورهای صنعتی افزایش موازنه تجارتي در مقابل کشورهای در حال توسعه یا توسعه نیافته دارند چند درصد از آن بوسیله کشورهای دسته اول در يك صندوق بین المللی که بوجود خواهد آمد گذارده شود و کشورهای دسته دوم از آن صندوق وام های طولانی با بهره نازل بتوانند اخذ کنند و صندوق مزبور هم غیر انتفاعی باشد و بهره ای که بوام ها تعلق میگیرد فقط در حدودی خواهد بود که مخارج اداره کردن صندوق را تامین کند - در مقابل شرکت هایی که مقداری از منافع حاصل از تجارب خود را از دست میدهند بموجب قوانین

مالیاتی کشور خودشان مزایایی برای آنها در نظر گرفته خواهد شد .

۲- چون کشورهای صنعتی کمتر در مسائل اساسی طویل‌المدت سرمایه‌گذاری میکنند و حتی در کشورهای صنعتی برای سرمایه‌گذاری در خارج مواعی و محدودیت‌هایی ایجاد میکنند باید این مواعی و محدودیت‌ها بر طرف شود و سرمایه‌گذاری در کشورهای در حال توسعه یا توسعه نیافته مزایای مالیاتی بوسیله قوانین مالیاتی داشته باشد تا تشویق شود .

این نکته را مقتضی میدانم تذکر دهم که نماینده کشور مصر که مخبر هیئت رئیسه مبحث فوق بود از پیشنهادات اینجانب حمایت محسوسی نمود و عضو دیگر هیئت هم که امریکائی بود باینجانب اظهار نمود که حتماً این دو پیشنهاد را در جلسه عمومی نهائی کنفرانس باستحضار عموم در ضمن گزارش خواهند رسانید و بهمین نحو عمل شد .

خلاصه نطق کوتاه اینجانب در موضوع فرد و حقوق و تکالیف آن این بود که افراد نه تنها حقوق دارند بلکه همانطور که از حقوق بشری استفاده میکنند تکالیفی هم دارند متأسفانه علت ناامنی که در جوامع بشری پیش آمده و در شهرهای بزرگ خود را بطور موحشی نمایان میسازد این است که افراد بتکالیف خود عمل نمیکنند . امروز در دنیا مسئله ناامنی اهمیت یافته و جرائم در حال افزایش وحشت‌آوری است و حتماً باید افراد با دولت‌ها همکاری کنند والا دولت‌ها به تنهایی از عهده تامین آسایش مردم بر نخواهند آمد لازمه همکاری با دولت‌ها برای امنیت قبول مسئولیت است که متأسفانه اکثریت افراد مسئولیت قبول نمیکنند مثلاً اولیاء اطفال مسئولیت برای خود قائل نیستند باید آنها را طبق قانون مسئول قرار داد تا هر گاه اعمالی که مضر به سلامتی جامعه است مجبور باشند بمقامات صلاحیت دار گزارش بدهند تا جلو گیری شود .

همچنین اولیاء و مدیران و مسئولین کلیه تاسیسات آموزشی و فرهنگی باید طبق قانون مسئول شناخته شوند تا بمجرد مشاهده اعمال مضر بحال جامعه و خود محصلین آنرا بمقامات صلاحیت دار گزارش دهند بعلاوه اولیاء اطفال و جوان‌ها

و مسئولین دانشکده‌ها و مدارس باید اختیارات قانونی برای تنبیه متخلفین داشته باشند تا بتوانند تکالیف خود را اجراء کنند همچنین باید در دانشکده‌ها و مدارس نظم برقرار شود و اولیاء مربوط قدرت و اختیار برقراری نظم را داشته باشند و باید يك برنامه همکاری بین اولیاء اطفال و جوان‌ها و روساء دانشکده‌ها و مدارس و مقامات صلاحیت دار دولتی بوجود آید.

همچنین تذکر دادم که مهم ترین وسیله اشاعه فساد و بد اخلاقی و جرائم در زمان با مطبوعات و رادیو و خاصه تلویزیون و فیلم های سینما هستند و این مؤسسات بقصد نفع شخصی و تجارت در تباہ کردن جامعه دست و دخالت بزرگی دارند و باید بوسیله قوانین و مقررات جلوی این مؤسسات گرفته شود.

تنها موردی که از حقوق افراد وقت بود که اختصاراً تذکری داده شود موضوع توقیف احتیاطی افراد تحت تعقیب کیفری بود که پیشنهاد نمودم موارد زیادی در کشورها مشاهده شده اشخاص ماه‌ها و حتی سال و سال‌هائی در زندان مانده اند که بعداً معلوم شده بیگناه اند این توقیف خلاف حقوق بشری است و افراد نباید توقیف شوند مگر آنکه موضوع اتهام مربوط بامنیت عمومی باشد و احتمال داده شود متهم از نظر سوابق در حین آزادی مرتکب جرم دیگری خواهد شد و بعلاوه بعد از تبرئه باید خسارت او از بودجه عمومی داده شود و در موضوعات فوق بغیر از اینجانب کسی بحث نکرد و تقریباً تمام بحث روی حقوق افراد بود با آنکه رئیس جلسه تذکر داده بود بهتر است بیشتر بحث راجع بتکالیف افراد در جامعه باشد.

میهمانی های رسمی : در مدت کنفرانس چندین دعوت از طرف شهرداری و کانون و کلاء و نخست وزیر بعمل آمد که فرصت خوبی برای آشنا شدن حقوق-دانها بود و اینجانب در تمام دعوت‌های مزبور شرکت نمودم.

قطع نامه : قطع نامه کنفرانس که شامل تصمیمات کنفرانس است بضمیمه تقدیم میشود تا توجه نمایند چه مسائل و مباحث مهمی در دنیا نزد حقوق دانان مورد توجه است و آینده علم حقوق و تأثیر آنرا در جامعه دنیائی نشان میدهد و

برای مادرسی است که برای هماهنگی با این نهضت حقوقی هم قضات و هم وکلاء دادگستری باید خود را آماده سازیم .

مجمع قضات - يك نقصی که در مجامع بین المللی از نظر ما مشاهده میشود نداشتن مجمع قضات در کشور ماست و حال آنکه در غالب کشورها مجمع قضات هست و این نقص از جهت هماهنگی بین المللی باید رفع شود و اینجانب در این زمینه بجناب آقای صادق احمدی وزیر محترم دادگستری و جناب آقای میر مطهری رئیس محترم دیوان عالی کشور ضمن نامه ای مطلب را عرض نموده ام .

محاكمه مصنوعی : جالب ترین قسمت این کنفرانس يك محاكمه تصنعی بین المللی و منظورش این بود احتیاجات آینده را از نظر قوانین بین المللی در روابط آینده کشورها و اهمیت آن نشان دهد .

موضوع محاكمه این بود که يك فضاپیمای امریکائی در حین پرواز در فضای یوگوسلاوی سقوط و عمارت پارلمان یوگوسلاوی را در شهر بلگراد خراب نموده و خساراتی وارد آورده در حدود مبلغ پانصد هزار دلار و يك دیپلومات کشور حبشه و پسرش که بکشور یوگوسلاوی آمده بودند کشته شده اند و يك بازرگان و نژوئلائی بشدت مجروح گردیده . از طرف جمهوری یوگوسلاوی و اشخاص نامبرده بر علیه دولت امریکا و شرکت های ژاپنی و ایتالیائی سازنده فضا پیما اقامه دعوی و مطالبه خسارت از این دادگاه شده است .

جلسه محاكمه فوق از ساعت چهار بعد از ظهر شروع و تقریباً تا پنج ساعت ادامه داشت سه هزار نفر در تمام مدت فوق در جلسه حضور داشتند . محکمه عبارت بودند از رئیس دیوان قانون اساسی یوگوسلاوی رئیس قبلی دیوان عالی کشور هند ، رئیس دیوان عالی کشور لیبرییه ، رئیس دیوان عالی کشور نروژ ، رئیس دیوان عالی کشور غنا ، رئیس سابق دیوان عالی کشور امریکا (ارل وارن معروف) . ریاست محکمه فوق با آقای وارن بر کر رئیس فعلی دیوان عالی کشور امریکا بود که بهمین منظور از امریکا آمده و در جلسه شرکت نموده و سایر اعضا محکمه هم همگی شخصاً حضور داشتند و حضور شخصی آنها واقعیت داشت .

شش و کیل مدافع مدافعات خود را شفاها بیان میکردند. رئیس کانون و کلاء یوگوسلاوی از طرف دولت یوگوسلاوی و روساء کانون و کلاء حبشه و ونزوئلا از طرف مدعیان خصوصی شرکت داشتند. رئیس کانون و کلاء امریکا از طرف دولت امریکا دفاع میکرد. رئیس کانون و کلاء ژاپن و ایتالیا هر کدام از شرکت ژاپنی و ایتالیائی دفاع میکردند.

بعد از قریب پنج ساعت محاکمه و استماع مدافعات و کلاء و جواب گوئی های آنها به یکدیگر و با تحقیق و سؤال رئیس و اعضاء محکمه از و کلاء اطراف دعوی ختم دادرسی اعلان گردید و محکمه بشورپرداخت و بعد از یک ربع ساعت رأی محکمه باین نحو بوسیله آقای برگر رئیس دیوان عالی کشور امریکا اعلام گردید: از طرف محکمه اختیار دارم که رأی نهائی در موضوع مسئولیت را اعلام کنم. نظر محکمه این است که دولت امریکا در آغاز امر بدون مدلل کردن تقصیر مسئول است. عقیده محکمه این است که احتیاج بوضع قانون جدیدی نیست برای رسیدن باین نتیجه بعضی از و کلاء آنرا پیشنهاد نموده اند. مدت هائی است که در کشورهائی که قانون غیر مدون Common law دارند قاعده بر این است که وقتی که شخصی يك آلت خطر ناکی یا قوه ای بوجود می آورد و آن آلت و قوه از اختیار خارج میشود و خسارت ایجاد میکند آن شخص بدون اینکه تقصیر اثبات شود مسئول است این يك دکتربین قدیمی قانون غیر مدون Common law انگلیسی است که در امریکا و کشورهای دیگر هم از آن تبعیت میشود. اما در مورد تعیین میزان خسارت محکمه برای صدور رأی قطعی آماده نیست زیرا راجع به جنبه های واقعی آن باید برای تحقیق بیشتر از طریق استفاده، از کارشناسی استفاده نمود.

از نظر قانونی هم که باید اعمال شود محکمه در وضعی نیست که بتواند رأی قطعی بدهد چندین عقیده در این خصوص وجود داشته شاید عقیده اکثریت این باشد که قانون محلی که خسارت در آن واقع شده باید اجراء شود و این نظر برای آن است که محکمه در این مورد اولین دعوائی است که استماع میکند و

تکامل تدریجی قانون باید لزوماً مرحله بمرحله باشد .

تقریباً همه اعضاء محکمه باین مطلب معتقد بودند که غایت مطلوب آن خواهد بود که يك قانون مشترك بين همه کشورها و قاعده عمومی برای خسارات که در همه کشورها قابل اجراء باشد در نظر گرفته شود. و دادگاه در این موضوع رأی قطعی خود را موکول ببعد نمود .

در موضوع مسؤولیت دو شرکت پیشنهاد امتحانی (نه نظر قطعی) محکمه این است که این مسئله تابع قراردادهای طرفین است يك نظر هم این بود که هر دو شرکت باید کاملاً مبری شناخته شوند ولی این مسئله هم باید بعداً مورد توجه محکمه واقع شود و مورد اظهار عقیده هر يك از اعضاء محکمه مستقلاً قرار گیرد که بعداً اعلام و چاپ خواهد شد.

دو نفر وکیل دادگستری که این محاکمه منحصر بفرد و خالب را ترتیب دادند یکی آقای سگال (segal) رئیس سابق کانون وکلای آمریکا و دیگری آقای کلایندر (Kleinber) وکیل نیویورک بود .

این قبیل مسائل نشان میدهد که نهضت حقوقی در دنیا در مسیر تکامل است و نمیتوان بآن بیاعتنا ماند و شرکت در کنفرانسهای بینالمللی این حسن را دارد که سبب میشود کشورهای شرکتکننده کوشش کنند خود را با مسیر دنیا هم آمیگ سازند .

معاضدت قضائی : يك موضوع مهمی که بحث آن مورد علاقه همه بود مسئله معاضدت قضائی و وکالت تسخیری است. مقالات متعددی راجع بموضوع تهیه شد و مورد بحث قرار گرفت و اینجانب خلاصه‌ای از افکار و مباحث را در این گزارش با اطلاع شریف میرسانم :

۱ - تقریباً در همه کشورها باین نتیجه رسیده‌اند که وکالت مجانی دیگر معنی ندارد و موضوع دفاع از اشخاص بی بضاعت مثل مسائل اجتماعی دیگر باید در بودجه عمومی کشورها پیش بینی و حق الزحمه متعارف وکیل متناسب زحمت و وقتی که صرف میکنند از طرف دولت‌ها پرداخته شود و وجوه عمومی برای این

منظور در اختیار دادگاهها باشد.

۲- تقریباً همه معتقدند اگر رویه فعلی ادامه یابد ارزش دفاع از نظر کیفیت تنزل خواهد نمود چه وکلاء وقتی ندارند که صرف مراجعات از این قبیل کنند خاصه اگر مراجعات زیاد باشد.

۳- ضمناً معلوم شد مراجعاتی که در کشورها بوکلاء در مورد معاضدت قضائی میشود بمراتب کمتر از کشور ماست و تعداد مراجعات بوکلاء دادگستری ما موجب تعجب همه میشود.

۴- این فکر بوجود آمده که مثل دادستانی عمومی اداره ای از وکلاء دادگستری بنام دفاع عمومی تأسیس شود و آن اداره وکلاء دادگستری را استخدام جهت دفاع اشخاص بی بضاعت کند.

۵- در آمریکا وکلاء دادگستری و مشاغل آزاد هر مبلغی که بابت بیمه ایام بازنشستگی و پیری به مؤسسات بیمه و غیره بدهند تا مبلغ ۲۵۰۰ دلار از مالیات آنها کسر میشود و این یک طریق صحیحی است که کمک در تأمین ایام پیری و بازنشستگی میکند - موقعی که اینجانب در کانون وکلاء بودم در جریان تنظیم لایحه مالیات بر درآمد سال ۱۳۴۵ این موضوع را باجناب آقای وزیر دارائی مذاکره نمودم و سابقه آن موجود است اقتضا دارد این موضوع تعقیب شود.

۶- برای معاضدت قضائی يك مؤسسه بین المللی بوجود آمده و وجود این مؤسسه در آینده برای اصلاح وضع نامطلوب فعلی وکلاء دادگستری مؤثر خواهد بود.

۷- در قانون معاضدت قضائی اخیر آمریکا پیش بینی شده که حق الوکاله مراجعات معاضدت قضائی باندازه وکالت های عادی دیگر خواهد بود و حتی وقتی مخارجی که وکیل برای تهیه مدارک و دلائل صرف میکند باید در نظر گرفته شود و بوسیله دولت پرداخته شود.

این بود خلاصه ای از مباحث و عقائد مربوط بمعاضدت قضائی.

جوائز: در روز ۲۲ ژوئیه يك میهمانی ناهار که ۳۰۰ نفر از حقوق دانهای

کشورهای مختلف حضور داشتند در یکی از سالن های هتل یوگسلاوی داده شد این نهار بافتنار بانوان عضو مرکز صلح از طریق قانون بوسیله بانو ویلیام زنتزل داده شد و با نطق بانوی مزبور افتتاح یافت این بانو مؤسس شعبه ای از مرکز صلح از طریق قانون در کالیفرنیا امریکا است که وابسته به مرکز صلح از طریق قانون است آقای چارلز راین Chales Rzne دبیر کل مرکز صلح از طریق قانون نطقی در آن میهمانی ایراد نمود و سپس جوائزی به هفت نفر از بانوان وابسته بمشاغل حقوقی از طرف مؤسسه مزبور بوسیله آقای چارلز راین برای قدردانی از علاقمندی صمیمانه آنها در جهت خدمت در راه صلح داده شد . یکی از هفت بانوی نامبرده بانو دکتر مهرانگیز منوچهریان وکیل دادگستری و سناتور است .

يك قطعه عكس كه از یکی از جلسات كنفرانس برداشته شده بضمیمه تقدیم میشود .

نکته ای که لازم میدانم تذکر دهم این است که موقعی که اینجانب به بلگراد رفتم هنوز نامه جناب عالی نه به دبیرخانه کنفرانس رسیده بود و نه سفارت ایران از شرکت اینجانب بنمایندگی جناب عالی اطلاعی داشت و بنابراین هیچ تماس و ارتباطی از طرف سفارت شاهنشاهی ایران در بلگراد با اینجانب برقرار نشد و لذا اقتضا دارد که از طرف جناب عالی شرکت کانون و کلاء ایران در کنگره بلگراد با اطلاع جنابان آقایان وزیر دادگستری، وزیر امور خارجه برسد که مستحضر از جریان باشند و رونوشتی از گزارش اینجانب جهت استحضار مقامات رسمی فوق ارسال گردد . . .

توضیح : قسمتی از صفحه ۴ چون در موقع ماشین نویسی نوشته نشد در اینجا نوشته میشود :

موضوع اقتصاد و خرید و فروش در کشورهای سوسیالیست بسیار جالب بود و موضوعی که بیشتر جلب توجه میکرد مقاله يك استاد دانشگاه بلگراد راجع بقرار دادهای فعالیت مشترك کشور یوگسلاوی و سرمایه داران خارجی

بود. طبق مقاله استاد مزبور در کشور یوگسلاوی فکر اینکه شرکت‌های خارجی بتوانند در یوگسلاوی سرمایه‌گذاری کنند مخالفین زیادی داشت چه مخالفین معتقد بودند با این عمل شورای کارگری که بهمه کارخانه‌ها نظارت دارد نمیتواند در فعالیت‌های مشترک مزبور اعمال نظارت کند و موافقین میگفتند که مصلحت اقتصادی اقتضای قبول سرمایه‌گذاری خارجی را دارد و لذا قانون مخصوصی برای این نوع فعالیت‌های اقتصادی وضع نموده‌اند که فعالیت‌های مزبور تابع همان قانون است ولی سرمایه‌گذاران خارجی بعد از سرمایه‌گذاری و بکار- انداختن کارخانه‌ها طبق قرارداد تا آخر مدت قرارداد از سهمیه خود از فعالیت مشترک منتفع میشوند و ماشین‌آلات متعلق بعموم خواهد بود.

اینجانب در مدت کوتاه پنج دقیقه شرکت در بحث مزبور نمودم و مخصوصاً يك نکته را تذکر دادم که کشور یوگسلاوی با این عمل خود نشان داد که در موارد مسائل اقتصادی اگر کشوری متوجه بشود با طرق دیگری میتواند هدف پیشرفت و توسعه اقتصاد خود را تأمین کند طبق مصلحت خود عمل میکند و تغییرات لازم را بوجود می‌آورد و این رویه کشور یوگسلاوی برای کشورهای دیگر نمونه خوبی است.

در مورد کنترل شوراهای کارگری هم بر مؤسسات تولیدی انتقاد نمودم و گفتم با اختراعات جدید ممکن است نفع مؤسسات تولیدی ایجاد کند که از تعداد کارگران بمقدار زیادی کم شود و البته شورای کنترل کارگری موافقت نخواهد نمود ولی مصلحت اقتصادی ایجاب میکند که از ماشین‌های خودکار استفاده شود و الا بارقابت‌های دیگران برای مؤسسه تولیدی موفقیتی در پیشرفت نخواهد بود و این مشکل را کشورهای سوسیالیستی چگونه در آینده حل خواهند نمود البته ضمناً تشکر کردم که دولت یوگسلاوی اجازه داده که این مسائل اینطور با آزادی در این کنفرانس در حضور جمعیتی زیاد بحث شود که این هم مقدمه‌ای در آینده برای تبادل افکار و عقاید بین ملل مختلف است و فوائد نیکویی خواهد داشت.

در موضوع داوری‌های مربوط به کشورهای سوسیالیستی از نظر قوانین مربوط
بمالکیت اختصاراً صحبت و تذکر دادم که قانونی که داوری باید طبق آن بعمل
آید در قرارداد بهتر است تصریح شود .

چون موضوع سرمایه‌گذاری خارجی یکی از مباحث مورد کنفرانس بود
در قطعنامه کنفرانس تصمیم اتخاذ گردید که مرکز صلاح از طریق قانون مسائل حقوقی
مربوط به سرمایه‌گذاری در کشورهای سوسیالیستی را بیشتر مطالعه کرده و همان
اصولی که در قرارداد تصفیه‌دعاوی بین دولت‌ها و اتباع کشورها در واشنگتن بوسیله
بانک بین‌المللی توسعه و عمران تهیه شده ذکر شده مورد عمل قرار گیرد چه
تجربه در کشور یوگسلاوی امکان چنین عملی را نشان داده است .

با تقدیم احترامات فائقه
ارسالان خلعت بری

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی